

פרשת ביקץ התשפ"ג

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

1. בראשית (פרשת מקץ) פרק מא

(א) ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על-היאר: (ב) והנה מן-היאר עלת שבע פרות יפות מראה ובריאת בפשר ותרעינה באחו: (ג) והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן-היאר רעות מראה ודקות בפשר ומעמדנה אצל הפרות על-שפת היאר: (ד) ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הפשר את שבע הפרות יפת המראה והבריאת וייקץ פרעה: (ה) ויישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטבות: (ו) והנה שבע שבלים דקות ושדופת קדים צמחות אחריהן: (ז) ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות וייקץ פרעה והנה חלום: (ח) ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את-כל-חרטמי מצרים ואת-כל-חכמיה ויספר פרעה להם את-חלמו ואין-פותר אותם לפרעה: (ט) וינדבר שר המשקים את-פרעה לאמר את-חטאי אני מזכיר היום: (י) פרעה קצף על-עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים: (יא) ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש כפתרון חלמו חלמנו: (יב) ושם אתנו גער עבדי עבד לשר הטבחים ונספר-לו ויפתר-לנו את-חלמתינו איש כחלמו פתר: (יג) ויהי כאשר פתר-לנו כן הנה אתי השיב על-פני ואתו תלה: (יד) וישלח פרעה ויקרא את-יוסף ויריאהו מן-הבור ויגלה ויחלה שמלתיו ויבא אל-פרעה: (טו) ויאמר פרעה אל-יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליה לאמר תשמע חלום לפתר אתו: (טז) ויצען יוסף את-פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את-שלום פרעה: ... (כה) ויאמר יוסף אל-פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד לפרעה: (כו) שבע פרות הטבת שבע שנים הנה ושבע השבלים הטבת שבע שנים הנה חלום אחד הוא: (כז) ושבע הפרות הרקות והרעלת העלת אחריהן שבע שנים הנה ושבע השבלים הרקות שדפות הקדים יהיו שבע שני רעב: (כח) הוא הדבר אשר דברתי אל-פרעה אשר האלהים עשה הראה את-פרעה: (כט) הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל-ארץ מצרים: (ל) וקמו שבע שני רעב אחריהן ונשפח כל-השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את-הארץ: (לא) ולא-יודע השבע בארץ מפני הרעב שהוא אחריהן כי-כבד הוא מאד: (לב) ועל השנות החלום אל-פרעה פעמים כי-נכון הדבר מעם האלהים וממהר האלהים לעשותו: (לג) ועתה ירא פרעה איש נבון וחקם וישיתהו על-ארץ מצרים: (לד) יעשה פרעה ויפקד פקדים על-הארץ וחמש את-ארץ מצרים בשבע שני השבע: (לה) ויקבצו את-כל-אכל השנים הטבות הבאת האלה ויצברו-כר תחת יד-פרעה אכל בערים ושמרו: (לו) והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיין בארץ מצרים ולא-תפרת הארץ ברעב: (לז) ויטיב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל-עבדיו: (לח) ויאמר פרעה אל-עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו: (לט) ויאמר פרעה אל-יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את-כל-נאת אין-נבון וחקם כמוך: (מ) אמה תהנה על-ביתי ועל-פיה ישק כל-עמי רק הפסא אגדל ממך: (מא) ויאמר פרעה אל-יוסף ראה נתתי אתך על כל-ארץ מצרים: (מב) ויסר פרעה את-טבעתו מעל ידו ויתן אתה על-ינד יוסף וילבש אתו בגדי-שש וישם רבד הזהב על-צווארו: (מג) וירכב אתו במרכבת המשנה אשר-לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל-ארץ מצרים: (מד) ויאמר פרעה אל-יוסף אני פרעה ובלעדי לא-ירם איש את-ידו ואת-רגלו בכל-ארץ מצרים: (מה) ויקרא פרעה שם-יוסף צפנת פענח ויתן-לו את-אסנת בת-פוטאי פרע פהו או לאשה ויצא יוסף על-ארץ מצרים: (מו) ויוסף בן-שלושים שנה בעמ'ו לפני פרעה מלך-מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל-ארץ מצרים: ... (נד) ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל-הארצות ובכל-ארץ מצרים היה לחם: (נה) ותרעב כל-ארץ מצרים

וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פְּרֹעָה לֵלֶחֶם וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה לְכֹל־מִצְרַיִם לָכוּ אֶל־יֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ: (נו) וְהָרַעַב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כַּלְאֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁפֹּר לַמִּצְרַיִם וַיַּחֲזֹק הָרַעַב בְּאָרֶץ מִצְרַיִם: (נז) וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִמָּה לְשֹׁפֵר אֶל־יֹסֵף כִּי־חָזַק הָרַעַב בְּכָל־הָאָרֶץ:

2. רבינו מיוחס בראשית (פרשת מקץ) פרק מא פסוק מב

טבעתו. סימן המינוי הוא כשיתן המלך טבעתו לאחר מודיע שהרשות בידו לכתוב גזירות ולחותמן, וכן מצינו באחשורש והמן: בגדי שש. הוא תכריך בוך, והן בגדי ממלכה: רביד הזהב. אף זה תכשיט מלכים:

3. רש"י בראשית (פרשת מקץ) פרק מא פסוק מג

אברך - כתר גומו דין אבא למלכא. רך בלשון ארמי מלך. ... ובדברי אגדה דרש ר' יהודה אברך זה יוסף שהוא אב בחכמה ורך בשנים, אמר לו רבי יוסי בן דורמסקית עד מתי אתה מעוות עלינו את הכתובים,^פ אין אברך אלא לשון ברכים, שהכל היו נכנסין ויוצאין תחת ידו, כענין שנאמר ונתון אותו וגו':

4. אבן עזרא בראשית (פרשת מקץ) פרק מא פסוק מג

אברך כל אדם קורא לפניו אכרע ואשתחווה.

5. בראשית (פרשת וישב) פרק לז

(ב) אָלְהוּ תִלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף בְּוֶשְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רָעָה אֶת־אֶחָיו בְּצֹאן וְהוּא נֹעַר אֶת־בְּנֵי בְלֵהָה וְאֶת־בְּנֵי זְלֵפָה נְשֵׂי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דַּבְּרֹתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם: (ג) וַיִּשְׂרָאֵל אֶתְּבִיבֵי יוֹסֵף מִכָּל־בְּנָיו כִּי־בֶן־זְמַנִּים הוּא לוֹ וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתֻבֹת פָּסִים: (ד) וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אִתּוֹ אֶתְּבִיבֵי מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוֹ לְשָׁלֹם: (ה) וַיַּחְלֵם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגִּד לְאֶחָיו וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ: (ו) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי: (ז) וְהִנֵּה אֲנִי חֹנֵן מְאֹלָמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלַמְתִּי וְגַם־נִצְבָה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלַמְתִּיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוּיַן לְאֲלַמְתִּי: (ח) וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מִשׁוֹל תִּמְשָׁל בָּנוּ וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ עַל־חֲלֻמְתּוֹ וְעַל־דַּבְּרָיו: ... (יג) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יֹסֵף הֲלוֹא אֶחָיֶךָ רָעִים בְּשִׁכְּמְךָ לָכֵה וְאֲשַׁלַּחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הַגִּנִּי: (יד) וַיֹּאמֶר לוֹ לֹךְ־נָא רֵאֵה אֶת־שָׂלוֹם אֶחָיֶךָ וְאֶת־שָׂלוֹם הַצֹּאן וְהַשִּׁבְנֵי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מַעֲמֵק חֲבֻרוֹן וַיָּבֵא שְׂכֵמָה: (טו) וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲה בַשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לְאִמָּר מַה־תִּבְקֵשׁ: (טז) וַיֹּאמֶר אֶת־אֶחָי אֲנִי מִבְּקֵשׁ הַגִּידָה־נָא לִי אֵיפֹה הֵם רָעִים: (יז) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נִסְעוּ מִזֶּה כִּי שְׁמַעְתִּי אֲמָרִים נִלְכָה דַתְּיָנָה וַיִּלְךְ יוֹסֵף אַחֵר אֶחָיו וַיִּמְצְאוּם בְּדַתָּן: (יח) וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מִרְחֹק וַיִּקְרָב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַבְּלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ: (יט) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אֶחָיו הִנֵּה בָעַל הַחֲלָמוֹת הַלְזָה בָּא: (כ) וַעֲתָה לָכוּ וְנִהְרָגְהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶתֶד הַבְּרוֹת וְאִמְרָנוּ תִּיָּה רָעָה אֲכַלְתָּהוּ וְנִרְאָה מֵה־יְהִי חֲלֻמְתּוֹ: (כא) וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נַפְּנוּ נַפְּשׁ: (כב) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רְאוּבֵן אֶל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשָּׂלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְגַד אֶל־תִּשְׁלַחוּ־כּוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבּוֹ אֶל־אֲבִיו: (כג) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיִּפְשִׁטוּ אֶת־יֹסֵף אֶת־כְּתֻבֹתָו אֶת־כְּתֻבֹת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו: (כד) וַיִּקְרָהוּ וַיִּשְׁלַכוּ אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רֹק אֵין בּוֹ מַיִם: (כה) וַיִּשְׁבּוּ לְאֶכְל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֲרֻחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגְּלַעַד וְגַמְלִיָּהֶם נְשָׂאִים נְכֹאֶת וַצָּרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה: (כו) וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה אֶל־אֶחָיו מַה־כָּפַצַּע כִּי נִהְרַג אֶת־אֶחָיו וְכַסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ: (כז) לָכוּ וְנִמְכְּרוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וְנִדְּנוּ אֶל־תִּהְיֶיבּוּ כִּי־אֶתְּיָנוּ בְּשָׂרְנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו: (כח) וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מְדִינָיִם סְחָרָיִם וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יֹסֵף מִצְרַיִמָּה:

6. רש"י בראשית (פרשת וישב) פרק לז פסוק יד

מעמק חברון - והלא חברון בהר, שנאמר (במדבר יג כב) ויעלו בנגב ויבא עד חברון, אלא מעצה עמוקה של [אותו] צדיק הקבור בחברון, לקיים מה שנאמר לאברהם בין הבתרים (לעיל טו יג) כי גר יהיה זרעך:

7. בראשית (פרשת וישב) פרק לט פסוק ב - כג

(ב) וַיְהִי ה' אֶת־יֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּים וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרַיִ: (ג) וַיִּרְא אֲדֹנָיו כִּי ה' אִתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה ה' מְצַלִּים בְּיָדוֹ: (ד) וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֹן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרַת אֹתוֹ וַיִּפְקְדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יִשְׁעֵי־וַתּוֹן

בְּיָדוֹ: (ה) וַיְהִי מֵאִזְּ הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹו וַיִּבְרָךְ ה' אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְגַל יוֹסֵף וַיְהִי **בְּרַבַּת ה'** בְּכָל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹו בְּבֵית וּבְשֻׁדָּה: (ו) וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אֹתוֹ מֵאוֹמֶה **כִּי אִם־הִלָּחֵם אֲשֶׁר־הָיָה אוֹכֵל** וַיְהִי יוֹסֵף **יִפְה־תֹּאֵר** וַיִּפְהַ מְרָאָה: (ז) וַיְהִי אַחֲרַי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשָּׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שְׂכָבָה עִמִּי: (ח) וַיִּמְאַן וַיֹּאמֶר אֶל־אִשָּׁת אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנָי לֹא־יָדַע אֹתִי מִה־בְּבֵית וְכָל אֲשֶׁר־יִשְׁלֹו נִתֵּן בְּיָדִי: (ט) אֵינְנוּ גְדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חֲשׂוֹךְ מִמְּנִל מֵאוֹמֶה **כִּי אִם־אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אִתָּאֲשָׁתוֹ וְאִיךָ אֶעֱשֶׂה הַרְעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחַטָּאתִי לְאֵלֹהִים:** (י) וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל־יוֹסֵף יוֹסֵף וְלֹא־שָׁמַע אֲלֶיהָ לְשָׂב אֶצְלָהּ לְהִזוֹת עִמָּה: (יא) וַיְהִי כִּפְהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֶאכֶתוֹ וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בְּבֵית: (יב) וַתִּתְפַּשְׁהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שְׂכָבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: (יג) וַיְהִי כִּפְרֹאֲמָהּ כִּי־עָזַב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיִּנָּס הַחוּצָה: (יד) וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עֲבָרִי לְצַחֵק בְּנוּ בָּא אֵלַי לְשָׂב עִמִּי וְאֶקְרָא בְּקוֹל גְּדוֹל: (טו) וַיְהִי כִשְׁמַעוּ כִי־הִרְיַמְתִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: (טז) וַתִּמָּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ עַד־כּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ: (יז) וַתִּדְבַר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר **בְּאֶ־אֲלִי הַעֲבָד הַעֲבָרִי אֲשֶׁר־הִבַּאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי:** (יח) וַיְהִי כִפְהַרְיַמִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיִּנָּס הַחוּצָה: (יט) וַיְהִי כִשְׁמַע אֲדֹנָיו אֶת־דְּבָרֵי אִשָּׁתוֹ אֲשֶׁר דְּבָרָה אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עֲבָדָךְ וַיִּסַּח אָפוֹ: (כ) וַיִּקַּח אֲדֹנָי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֶהוּ אֶל־בַּיִת הַסֹּהַר מְלֹום אֲשֶׁר־אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֹּהַר: (כא) וַיְהִי ה' אֶת־יוֹסֵף וַיִּט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חֲזוֹ בְּעֵינָי שׁוֹר בֵּית־הַסֹּהַר: (כב) וַיִּתֵּן שׁוֹר בֵּית־הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֶת כָּל־הָאֲסוּרִים אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר עֲשִׂים שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה: (כג) אִין שׁוֹר בֵּית־הַסֹּהַר רָאָה אֶת־כָּל־מֵאוֹמֶה בְּיָדוֹ בְּאֲשֶׁר ה' אֹתוֹ וְאֲשֶׁר־הָיָה עֹשֶׂה ה' מִצְּלִית:

8. בראשית (פרשת וישב) פרק מ

(א) וַיְהִי אַחֲרַי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה תִּטְאוּ מִשְׁקָה מְלֹךְ־מִצְרַיִם וְהִאֲפָה לְאֲדֹנֶיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם: (ב) וַיִּקְצֹף פְּרַעֲהַ עַל שְׁנֵי סְרִיסָיו **עַל שׁוֹר הַמִּשְׁקִים וְעַל שׁוֹר הָאוֹפִים:** ... (ח) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו **חֲלוֹם חֲלַמְנוּ** וּפְתַר אִין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לְאֵלֹהִים פְּתַרְנִים סִפְרוּ־נָא לִי: (ט) וַיִּסְפֹּר שׁוֹר־הַמִּשְׁקִים אֶת־חֲלָמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחֲלוֹמֵי וְהִנֵּה־גִפְנוֹ לְפָנָי: (י) וּבְגִפְנוֹ שְׁלֹשָׁה שָׁרִיגִם וְהוּא כְּפֹרַחַת עֲלֵתָהּ נִצָּה הַבְּשִׁילוֹ אֲשֶׁפְלִתֶיהָ עֲנָבִים: (יא) וְכֹוס פְּרַעֲהַ בְּיָדֵי וְאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וְאֶשְׁחַט אֹתָם **אֶל־כּוֹס** פְּרַעֲהַ וְאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פְּרַעֲהַ: (יב) וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתַרְגּוֹ שְׁלֹשַׁת הַשָּׁרִיגִים שְׁלֹשַׁת יָמִים הֵם: (יג) בְּעוֹדוֹ שְׁלֹשַׁת יָמִים יִשָּׂא פְּרַעֲהַ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִשְׁיִבָה עַל־כַּפָּה וְנִתְּתָ כּוֹס־פְּרַעֲהַ בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הַרְאִשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקָהוֹ: (יד) כִּי אִם־זֹכַרְתִּנִּי אִתָּךְ כַּאֲשֶׁר יִיטֵב לָךְ וְעֲשִׂיתָ־נָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתִּנִּי אֶל־פְּרַעֲהַ וְהוֹצֵאתָנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה: (טו) כִּי־גִנַּב גִּנְבַּתִּי מֵאַרְצָה הָעֲבָרִים וְגַם־פָּה לֹא־עָשִׂיתִי מֵאוֹמֶה כִּי־שָׁמוּ אֹתִי בְּבוֹר: (טז) וַיִּרְא שׁוֹר־הָאוֹפִים כִּי טוֹב פְּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אֶף־אֲנִי בְּחֲלוֹמֵי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סְלֵי חֲרִי עַל־רֹאשִׁי: (יז) וּבַסֶּל הָעֲלִיוֹן מִכָּל מֵאֲכָל פְּרַעֲהַ מֵעֲשֶׂה אֲפָה וְהָעוֹף אֲכֹל אֹתָם מִן־הַסֶּל מֵעַל רֹאשִׁי: (יח) וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פְּתַרְגּוֹ שְׁלֹשַׁת הַסֶּלִים שְׁלֹשַׁת יָמִים הֵם: (יט) בְּעוֹדוֹ שְׁלֹשַׁת יָמִים יִשָּׂא פְּרַעֲהַ אֶת־רֹאשׁוֹ מֵעֲלִיָּה וְתִלָּה אוֹתָהּ **עַל־עַץ** וְאֲכֹל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרָהּ מֵעֲלִיָּה: (כ) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הַלְּדָת אֶת־פְּרַעֲהַ וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁוֹ שׁוֹר הַמִּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שׁוֹר הָאוֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו: (כא) וַיִּשָּׂב אֶת־שׁוֹר הַמִּשְׁקִים עַל־מִשְׁקָהוֹ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף פְּרַעֲהַ: (כב) וְאֶת שׁוֹר הָאוֹפִים תִּלָּה כַּאֲשֶׁר פְּתַר לָהֶם יוֹסֵף: (כג) וְלֹא־זָכַר שׁוֹר־הַמִּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ:

9. מושב זקנים בראשית (פרשת וישב) פרק מ פסוק יט

ותלה אותך. **מה ראה יוסף לפתור חלומו של שר המשקים לטובה ולשר האופים לרעה,** הלא היה יכול לפתור והעוֹף זה פרעה. נ"ל כי כך אמר יוסף שר המשקים ראה גפן דבר שיש לו שורש וקיום בארץ, לכן חשב בלבו, שהיה מתקיים ומתחזק אבל שר האופים שראה מעשה אופה, שהוא דבר שאפילו מכניסין אותו לאוצר מתעפש ובלה מאליו, לכן חשב בלבו שאף הוא לאו בר קיימא הוא:

10. תלמוד ירושלמי מסכת פסחים פרק י הלכה א

מניין לארבעה כוסות? רבי יוחנן אמר בשם ר' ר' בנייה פנגד ארבע גאולות (שמות¹) לכן אמור לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם וגו' ולקחתי אתכם לי לעם וגומר והוצאתי והצילתי וגאלתי ולקחתי רבי יהושע בן לוי אמר פנגד ארבעה כוסות של פריעה (בראשית²) וכוס פריעה בדי ואשחט אותם אל כוס פריעה ואתן את הכוס על כף פריעה ונתת כוס פריעה בידו וגו'

11. בראשית (פרשת וישלח) פרק לה פסוק יט

ותמת רחל ונתקבר בדרך אפרתה הוא בית לחם:

12. בראשית (פרשת בראשית) פרק ג פסוק יז - יט

(יז) ולאדם אמר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וַתֹּאכַל מִן־הַעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אַרְוָה הָאֲדָמָה בְּעֵבוּרֶיךָ בְּעֵצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: (יח) וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לְךָ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: (יט) בְּזַעַת אֶפְרִיָה תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֶיךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי־עֵפָר אָתָּה וְאֶל־עֵפָר תִּשָּׁוּב:

13. בראשית (פרשת וירא) פרק יח פסוק ג - ו

(ג) וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אֱ־מֵ־נָא מַצְאֵתִי חַן בְּעֵינֶיךָ אֶל־נְאֻם תַּעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ: (ד) יִקְחֶנָּא מֵעֵט־מִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנוּ תַחַת הַעַי: (ה) וְאָקַחְהָ פֶת־לֶחֶם וְסַעְדוּ לְבָבְכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: (ו) וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֱלֹהִים אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַה־רִּי שָׁלַשׁ סָאִים קָמַח סֹלֶת לְוַשִּׁי וַעֲשֵׂי עֲגוֹת:

14. רש"י בראשית (פרשת וירא) פרק יח פסוק י

כעת חיה - כעת הזאת לשנה הבאה, ופסח היה³, ולפסח הבא נולד יצחק, מדלא קרינן כעת אלא כעת. כעת חיה כעת הזאת שתהא חיה לכם שתהיו כלכם שלימים וקיימים:

15. בראשית (פרשת תולדות) פרק כה פסוק לב - לד

(לב) וַיֹּאמֶר עֲשׂו הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לְמוֹת וְלִמָּחָה לִי בְכֵרָה: (לג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְׁבַּע לִי כִּי־וּמָן וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכַּר אֶת־בְּכֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב: (לד) וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֲשׂו לְחֶם וּגְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשָּׂף וַיִּקָּם וַיִּלְךָ וַיִּבְזֵ עֲשׂו אֶת־הַבְּכֹרָה:

16. בראשית (פרשת ויצא) פרק כח פסוק כ - כא

(כ) וַיִּזְרַר יַעֲקֹב גִּדְרָא לֹא־מֵרְגֵל אֱלֹהִים עֲמָלִי וַיִּשְׁמְרֵנִי בְּדֶרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ וַנִּתְּנֵ־לִי לֶחֶם לְאֹכַל וַבְּגָד לְלִבְשׁ: (כא) וְשִׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים:

17. בראשית (פרשת מקץ) פרק מג פסוק יט - לד

(יט) וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיִּזְבְּרוּ אֵלָיו פְּתַח הַבַּיִת: (כ) וַיֹּאמְרוּ כִּי אֲדֹנָי יָרַד בְּרַדְנוּ בְּתַחֲלָה לְשַׁבְּר־אֹכַל: (כא) וַיְהִי כִּי־בָּאוּ אֶל־הַמְּלִוִן וַנִּפְתַּחְהָ אֶת־אֲמַתְחַתֵּינוּ וְהִנֵּה כֶּסֶף־אִישׁ בְּכַף אֲמַתְחַתוֹ כֶּסֶפֵנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנִּשָּׁב אִתּוֹ בִּיָּדֵנוּ: (כב) וַיִּכְסֹף אַחַר הוֹרְדֵנוּ בִּיָּדֵנוּ לְשַׁבְּר־אֹכַל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שֵׁם כֶּסֶפֵנוּ בְּאֲמַתְחַתֵּינוּ: (כג) וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם אֶל־תִּירְאוּ אֵלֵהֶיכֶם וְאֵלֵהֶי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מִטְמוֹן בְּאֲמַתְחַתֵּיכֶם כֶּסֶפְכֶם בָּא אֵלַי וַיּוֹצֵא אֶל־הֶם אֶת־שִׁמְעוֹן: (כד) וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֵּן־מִלֶּם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסְפּוֹא לְחַמְרֵיהֶם: (כה) וַיִּלְכְּנוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בְּצֹהֲרֵים כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שָׁם יֹאכְלוּ לֶחֶם: (כו) וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבַּיִתָּה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בָּיָדָם הַבַּיִתָּה וַיִּשְׁתַּחֲוּ־לוֹ אַרְצָה: (כז) וַיִּשְׂאֵל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַשְׁלוֹם אֲבִיכֶם הֲגָזָן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם הַעוֹדְנֵנוּ הִי: (כח) וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינֵנוּ עוֹדְנֵנוּ הִי וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: (כט) וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיִּרְא אֶת־בְּנֵימִין אַחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אַחֵיכֶם הֲקִטְוֹן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם אֵלַי וַיֹּאמֶר אֵלֵהֶם יַחַדְכֶם בְּנֵי: (ל) וַיִּמְהַר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אֲחָיו וַיִּבְקַשׁ לְבָכּוֹת וַיָּבֵא הַתְּדָרָה וַיִּבֶךְ שָׁמָּה: (לא) וַיִּרְתַּץ פָּנָיו וַיִּצָּא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לָחֶם: (לב) וַיַּעֲשִׂמוּ לוֹ לִבְדוֹ וְלָהֶם לִבְדָם וְלַמְצָרִים הָאֹכְלִים אִתּוֹ לִבְדָם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמְצָרִים לְאֹכַל אֶת־הָעֲבָרִים לָחֶם כִּי־תוֹעֲבָה הוּא לַמְצָרִים: (לג) וַיִּשְׁבּוּ לְפָנָיו הַבְּכֹר כַּבְּכֹרְתוֹ וְהַצְעִיר כַּצְעִיר וַיִּתְמְקוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רַעְהוֹ: (לד) וַיִּשָּׂא מִשְׂאֵת מֵאֵת פָּנָיו אֶל־הֶם וַתִּרְבַּ מִשְׂאֵת בְּנִימֹן מִמִּשְׂאֵת כָּלֶם חֲמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ: